POKROK ZÁPADU

SEMI-WEEKLY EDITION.

Published by National Printing Co., 509-11 So. 12th St. — Tel. 1008.

Subscription, by mail, - $2.50 per year.

Vychází každé úterý a pátek.

Vydává - - - Národní Tiskárna

509-511 Jižní 12. ulice.—Telefon 1008.

Řídící redaktor: - - J. Rosický

Předplatné:

V místě s dodávkou do domu, bez přílohy. $3.00
S přílohou $3.50
Poštou pro Spojené Státy a Kanadu, bez Knihovny Americké $2.50
S Knihovnou Americkou $3.00
Do Čech bez přílohy $3.00
S přílohou $4.50

Každý předplatitel oprávněn je k premii.

Ohlášky.

Drobné a různé ohlášky uveřejňujem pouze jen, když peníze k objednávce přiloženy jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, nepřesahující palec, čítáme 75 centů za třikrát. Za různá ohlášení, blahopřání, úmrtí a jiná, účtujeme $1.00 za tři palce za každé uveřejnění. Nechť k. příloži objednávce tolik peněz, jak velkou ohlášku míti si přeje. Časy ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání.

Zásilky peněz

jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště neb expressu "Money Order" a tiší nám se zašle. Též v registrovaném dopise, aneb pošlete ukázkou bankovní jest zásilka jista. Kdo chce platiti "checkem" na bank, nechť sníže o 25 centů více, proto že tolik musíme platit bance za kolekci, aneb ať koupí směnku (draft) na Omahu, Chicago neb New York. Na místě drobných peněz přijmeme též 1- a 2-centové kolky. Všechny zásilky nechť jsou zasílány pod jednotlivou adresou pouze takto:

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Omaha, Nebr., 19. září 1899.

PAPEŽ ŘÍMSKÝ SE STÁLE JEŠTĚ DOMNÍVÁ, že jest velmi důležitou osobou na světě, neboť strká prsty do všeho. Vydal také nějakou tu svou encykliku ku Francouzům, v níž je napomíná, aby se mírnili ve sporu o Dreyfuse. Hezké je to od papinka, ale jen pak-li ti Francouzové na jeho napomenutí co dají.

MĚSTO MANILA DÁNO BYLO POD ochranu 250 policistů domorodých, vypravených na způsob americký, revolvery a klacky. Snad počíná přece vláda naše nahlížeti, že jsou Filipinci schopni sami sebou vládnouti. Škoda, že to nenahlédla před rokem, mohlo býti ušetřeno trochu krve lidské a množství peněz.

JIŽ DRUHÝ AMERIČAN POSLAL Esterhazymu do Londýna vyzvání na souboj. Jest to Pavel Ayer z Andersonu v Jižní Karolíně, který byl seržantem u prvního pluku dobrovolníků Jižní Karoliny. Chce prý se bíti s Esterhazym za Dreyfusa, který jeho vinou byl odsouzen za zrádce. Pan Esterhazy se asi pohrdlivě usměje všem těm vyzývatelům, neboť již dávno dokázal, že jest mu pohodlný život milejší, než čest.

TAK ZVANÁ PROTIMONOPOLISTICKÁ konference v Chicagu, může býti nazvána také monopolistickou, poněvač jsou v ní všecky směry zastoupeny. Jedni monopoly odsuzují, druzí je hájí, jedni tvrdí, že ochranné clo jest matkou trustů, jiní to popírají, jedni žádají o vládní zakročení naproti trustům, druzí opět si přejí, aby je vláda a zákony vzaly ve svoji ochranu. Jaký může býti výsledek takovéto konference? — Žádný, mimo trochu řečí.

JAK TO VYPADÁ, UŠKODÍ FRANCII boykot světové výstavy velice. Obchodníci angličtí, němečtí, italští i rakouští to myslí do opravdy s neobesláním výstavy pařížské v příštím roce. Ten nepatrný kapitánek židovský, Dreyfus, způsobí celému národu francouzskému škody nemalé. Nejedná se tu však o tohoto člověka, nýbrž o zásadu, že jeho odsouzení má zakrýti hanebné činy vysokých hodnostářů francouzských, jak vojenských, tak civilních. Vojáctví jest ve všech zemích zlem, hlodajícím na zdravých kořenech národa a čím dříve bude odstraněno, tím lépe pro národy a pokrok člověčenstva.

AŽ DOBROVOLNÍCI BUDOU ZE SLUŽBY vojenské propuštěni, dovíme se mnohé novinky. Již nyní to začíná, neb v Denver uveřejňuje jeden bývalý vojín prvního koloradského pluku v novinách zprávu, že jest vláda naše v Manile okrádána. Ten, jenž toto tvrdí, byl písařem ve vojenské písárně a tudíž asi ví, o čem píše. Tvrdí, že všecky účty za potřeby pro vojsko jsou velice přehnány, o čemž se možno přesvědčiti ve Washingtonu. Někteří vojínové měli býti souzeni pro krádež různých předmětů, ale nedošlo k tomu, jelikož se páni důstojníci obávali, že by vojínové ji sami vyzradili jejich krádeže. Jsou ovšem, krádeže u vojska ne dějí ve všech zemích, kdežto by Spojené Státy činily v

Z KRAJIN JIŽNÍCH, OHROŽENÝCH žlutou zimnicí, prchají lidé u velikém množství na sever. Takovýmto způsobem se přenáší nákaza z místa na místo a veškeré úsilí na její obmezení jest marné. Hlavní věcí jest čistota, aby nákaza vzniknouti nemohla a to jest právě nejchoulostivější stránkou obyvatelstva jižního. O čistotu se tam málo dbá a když z nečistoty vznikne nákaza, pak horem pádem utíká, kdo jen může, čímž se jen žlutá zimnice šíří.

AČ SE ČERNOŠI VE STÁTECH JIŽNÍCH dopouštějí mnohých zločinů, jest přece zacházení s nimi se strany bělochů příliš kruté. Z Pulaski ve Virginii došla zpráva, že tam byl oběšen černoch Finley za to, že přepadl obchodníka Dorsta z Dublina, Va., a oloupil jej o něco peněz a o hodinky. Když se Dorst dal na útěk, střelil za ním černoch několikráte, aniž by jej byl zasáhl. Za tentýž zločin by běloch na jihu byl potrestán jen několikaletým pobytem v káznici, kdežto černocha oběsí. Neživí běloši sami takto zášť plemennou nejvíce?

Oprava naší ústavy.

Během minulého týdne odbýval se v Chicagu sjezd, neboli porada ohledně trustů a jejich působení na poměry obchodní i společenské. Porady této zúčastnily se mnohé vynikající osobnosti a všechny různé náhledy snad byly zastoupeny i došly sluchu. Vůdcové všech stran a různých zájmů a povolání byli tu přítomni, aby průchodu dali svým náhledům. Byly uváděny důvody pro trvání trustů, jakož i proti nim a činěny různé návrhy, jak omeziti zlo, jež následkem těchto kombinací buď obecnost, aneb jednotlivé třídy postihuje.

Zdá se nám, že nejpozoruhodnější návrh ve věci této učinil pan Edward Rosewater, redaktor Bee z Omahy. Řeč jeho přišla na pořádek minulý pátek. Upozorňoval mezi jiným, že nemáme tu co dělati jen s jedním zjevem, s jednou záležitostí, nýbrž s různými poměry, jež vyplynuly z průmyslových proměn devatenáctého století. Trusty jsou přirozeným výsledkem snah soustřeďovacích v každém ohledu a směru, pouhým výkvětem směru všeobecného a proto spíše jest možno jejich omezení a regulování, než potlačení. Proto navrhuje pan Rosewater:

1. Sestavení komise, která by měla správu a dohlídku na korporace, zanášející se mezistátním obchodem, tak jako má kontrolor na bankovky národních bank.

2. Donucení zákonem, aby správa trustů podléhala veřejnosti tou měrou, aby zamezeno bylo nepoctivé jednání a soutěž udržena v zákonnitých mezích.

3. Zrušení všech patentů, jež by ovládány byly trusty.

4. Donucení všech korporací, vedoucích obchod mezinárodní, aby byly povinny nabýti koncessi od vlády ústřední a podléhaly zrušení téže.

5. Utvoření mezistátního kommercielního soudu, kterýž by rozhodoval o všech případech porušení zákonů mezistátních.

6. Oprava ústavy Spojených Států ústavní konvencí, která by svolána byla dvěma třetinami států v nejbližší době, dle ustanovení článku V. spolkové ústavy, kterýž zní jak následuje: "Kongres navrhuje opravy této ústavy, kdykoliv dvěma třetinám obou domů uvidí se toho potřeba, aneb k žádosti zákonodárné moci dvou třetin všech států svolají sjezd (konvent), aby navrhnul opravy, ježto ve všech případech a v každém ohledu platné budtež co část této ústavy, schválí-li je zákonodárstva tří čtvrtin všech států, aneb sjezdy tří čtvrtin, dle toho, který způsob schválení navržen bude kongresem."

Tento poslední návrh jest zejména pozoruhodným a musí býti patrným, že tou cestou mohlo by se přijíti ke kořenu věci. Naše nynější ústava sestavena byla před 110 lety a to ovšem pro poměry tehdejší. V zápětí opravena byla v těch bodech, v nichž shledána pro poměry tehdejší nedostatečnou, aneb vadnou. Jedinou podnikavou opravou mimo toho byla oprava, přijatá po minulé válce, vztahující se k novým poměrům, nastavším po zrušení otroctví. Mezi tím vzrůstala a vzrůstá potřeba oprav dalších, kteréž by ústavu naši přizpůsobily změnám, jimž podrobeny byly veškeré poměry mezi bílými lidmi tohoto století.

Zastaralá naše ústava jest překážkou ku zavedení potřebných a nutných změn a oprav. Náš vrchní soud jest strážcem naší ústavy a rozhoduje velmi zhusta na úkor spravedlnosti, pouze jen proto, aby vyhověno bylo duchu, aneb písmeně ústavy. Jest dosud v dobré paměti, že zákon o dani z příjmů prohlášen byl neplatným, jelikož odporuje ústavě. Jest dobře známo, že dosavadní zákony, čelící ku ovládání korporací železničních a trustů, pozbyly své ostří, jakmile vrchní soud rozhodnul o ústavnosti jejich, uznav, že v některých ohledech přestupují meze ústavy. Všeobecně požadovaná volba senátorů přímým hlasováním lidu jest nemožnou bez opravy ústavy, avšak museli bychom dlouho čekati, nežli by senát kongresu svolení své k takové opravě dal. Veškeré pokusy, kteréž děly se po minulých dvacet roků o opravy ústavy buď selhaly v kongresu, aneb nedošly povšimnutí a schválení potřebného počtu států. Od kongresu, kterýž mírou větší aneb menší ovládán jest korporacemi a monopoly, nechť si strana kterákoliv jest u většině, nedá se očekávati navržení nějakých pronikavých oprav a nejlepší, zdali ne jedinou cestou, jak umožniti přizpůsobení naší ústavy poměrům nyní panujícím, zdá se nám návrh panem Rosewaterem podaný, aby o opravy zakročeno bylo z iniciativy jednotlivých států.

Krok takový jest tak možný, jako včasný a slibný, že k cíli povede. Přesvědčením, že korporace jak železniční, tak i trusty a jiné měly by podrobeny býti kontrole vlády ústřední, proniklo již dávno veškeré občanstvo a není o tom sporu. Potřeba volby senátorů přímo lidem jest rovněž všeobecně uznávána, tak jako i jiné opravy. Však marně bychom čekali, až kongres předloží návrhy nějaké k tomu směřující sněmům státním. Kdyby však některý ze státních sněmů podnět dal k tomu, aby svolán byl ústavodárný sjezd neb konvent, vymknula by se otázka tato z rukou kongresu a zástupci sněmů státních by se neodvážili vzdorovati vůli lidu. Nemůže býti o tom pochybnosti, že by návrh takový, vyšlý od sněmu některého státu, došel schválení potřebné většiny a že by opravou ústavy docílilo se pak potřebných změn a přizpůsobení zákonů našich k poměrům nynějším.

Schurman o Filipinách.

President státní new-yorské university Cornellovy, Schurman, byl jedním z komisařů vládních, vyslaných na Filipiny, aby prozkoumali tamní poměry. Při návratu svém podal spojenému tisku americkému následující vysvětlení o souostroví tom a národu na něm bydlícím.

Především si musí každý představiti ohromnou rozlohu, na níž souostroví to leží. Zaujímá 16 stupňů zeměpisných a táhne se od Formosy až po Borneo a Celebes, k jehož obejetí se musí vykonati cesta asi 2000 mil.

Na ostrovech těchto nežije jeden národ, nýbrž mnoho, mluvících více než 60 různými jazyky. Po většině jsou to národové malí, čítající sotva čtvrt milionu duší, avšak různí se řečí mezi sebou tak, že si dva sousední národové nerozumějí. Jsou velikou většinou dosti civilisovaní a přiznávají se ku křesťanství, jenom Igorotové, obývající hory ostrova Luzonu, a větší část ostrova Mindanao, žijí ve stavu divokém. Na ostrově Mindanao jest také četné obyvatelstvo mohamedánské, které však jest neodvislé od země mohamedánské, Sulu.

Tagalové bydlí kolem Manily a ti stojí v odporu se Spoj. Státy. Ostatní civilisovaní Filipiňané jsou nestranní v boji tom, vyjma kde jsou donuceni Tagaly. Nebylo by však správné domnívati se, že by kmenové ostatní byli přátelští k nám. Všichni chovají nedůvěru ku bělochům na základě smutných zkušeností se Španěly. Jsou to však lidé intelligentní a majetní, kteří uznávají prospěch, jaký by jim plynul z americké ochrany. Většina jich zůstává nestrannými, avšak loupežné hordy často vypadají z hor, berouce a ničíce majetek těchto mírumilovných lidí.

Povstání, ač dosti vážné, není povstáním celého národa, neboť ve skutečnosti není žádného národa Filipinců. Jsou to různí národové, kteří mají společnou jen to, že náleží ku plemeni malajskému. Obyvatelstvo Filipin tvoří tak málo národ společný, jako jej tvoří obyvatelstvo evropské.

Spoj. Státy, uzavřevše smlouvu míru se Španělskem, staly se pány souostroví toho a zároveň se staly zodpovědnými za pořádek, životy a majetek všeho lidu na ostrovech. Toto jest závazek, jehož dodržení nejen vzdělaní Filipinci, nýbrž všichni národové od nás očekávají. Sama čest a povinnost národa našeho tomu nedovoluje, abychom nyní ustoupili.

Dle náhledu prof. Schurmana není tu jediná cesta k vyváznutí z té kalamity, jen boj; on očekává mnoho dobrého od kongresu, aby vypracoval způsob vlády, jaká má býti zavedena na Filipinách. Zavedením této vlády by se ukázalo, kdo jsou naši přátelé a kdo nepřátelé. Dále by se tím ukázalo nepřátelům, jakých svobod jim naše vláda poskytuje, čímž by byl vyrácen jejich mylný náhled, že bojují pro svobodu. Zde se musí také uvážiti, že zřízení vládní, hodící se pro jeden kmen, muselo by se pro jiný jinak přizpůsobiti.

Filipiňané pod vládou španělskou neměli příležitost osvědčiti svoji schopnost pro vládu, leč v záležitostech obecných a i ty stály pod dozorem Španělů. Pod dobrou vrchní správou by však byli schopni říditi své záležitosti jak provinciální, tak obecné. Samospráva každého kmene pod moudrou a obezřelou vrchní správou, vycházející z Manily, by uspokojila všecky.

Prof. Schurman má důvěru v lid filipinský a v jeho intelligenci, neboť každý kmen a každé město má své vzdělance, které možno porovnati s každými jiných národů. Mezi lidem obecným se jeví velká vědychtivost a výrobky Filipinců stojí na značném stupni dokonalosti. Dle náhledu prof. Schurmana mohou býti Filipiny pod správou americkou přivedeny v brzku na značný stupeň dokonalosti.

Zápas za svobodu.

Svoboda, jaké se nyní těší národ Spoj. Států, nebyla vydobyta jen na bojištích. Muselo být o ní zápaseno všude, na každém poli činnosti. Zvláště svoboda slova byla těžce vydobyta, neboť na ní spočívají co na bezpečném základě ostatní články svobody občanské.

Novinářství americké bylo těžkými pouty spjato až do počátku tohoto století. V dobách dřívějších se stále vznášel Damoklův meč nad hlavou smělého novináře, který se odvážil psáti něco proti vládě. V New Yorku toho těžce pocítil Peter Zenger, vydavatel Weekly Journalu. Guvernér provincie byl Wm. Crosby, člověk velice mstivý a nenáviděný. Zenger uveřejnil v říjnu 1734 proti němu článek velmi ostrý, v němž přísně odsoudil činy guvernérovy. Byl za to uvězněn a měl býti souzen před soudcem De Saucy, stvůrou to guvernéra Crosbyho. Dva nejlepší právníci, James Alexander a Wm. Smith se ujali Zengera, ale sotva započali před soudem obhajobu, byli oba suspendováni a zbaveni práva obhajovacího. Oba právníci se chtěli vystěhovati z New Yorku, ale paní Alexandrová dojela do Filadelfie a zjednala tam Andrew Hamiltona, aby nejen Zengera, ale i oba suspendované právníky hájil.

Andrew Hamilton byl vynikajícím právníkem, v New Yorku pak se postavil se vší výmluvností a zkušeností svou naproti guvernéru a jeho stvůrám. Při přelíčení, několik dní trvajícím, dokázal, že vše, co Zenger o Crosbym psal, bylo ryzou pravdou. Jak guvernéra, tak jeho přívržence stepal slovy nemilosrdnými a docílil toho, že porota uznala Zengera nevinným. Tu poprvé v dějinách soudnictví anglického bylo uznáno, že není urážkou na cti, když se o někom napíše pravda. Tak byl učiněn první průlom do hradeb, volný tisk omezujících, a pozvolna se vyvinula naše nynější svoboda slova.

Lid dělnický nepožíval v dobách starších práv žádných. Nebylo mu dovoleno se organisovati za účelem vyšší mzdy a každá stávka byla prohlášena za škodlivou obecnému dobru. První stávka, zaznamenaná v dějinách této země, byla r. 1741, kdy se pomocníci pekařští spojili v městě New Yorku, aby si vymohli vyšší mzdu. Byli obžalováni u městského soudu pro spiknutí a také uznáni vinnými, jenže pro jakousi technickou chybu soudce nevynesl rozsudek. Bylo však tím přece dokázáno, že dle tehdejších zákonů se pekařští dělníci dopustili zločinu spiknutí, když společně zastavili práci.

V roce 1805 zastavili ve Filadelfii práci dělníci obuvničtí, aby si vymohli zvýšení mzdy. Z toho povstal také soud pro spiknutí a také byli dělníci oni odsouzeni ku peněžitým pokutám za to, že prý se domáhali zvýšení mzdy na škodu ostatního lidu.

V New Yorku učinili v r. 1836 stávku krejčí, aby docílili zvýšení mzdy a dostali se také před soudcovskou stolici pro spiknutí. Soudce v návodu porotě výslovně uvádí, že v řemeslnických jednotách spočívá nebezpečí pro celou zem, že jsou to zřízení cizozemská, která, když se v této zemi rozšíří, budou ohrožovati svobodu země, poněvač bude tolik vlád co unií.

Po dlouhých bojích byla konečně uznána i svoboda spolčování. Dělnictvu přiřknuto bylo právo ku hájení svých zájmů společně v organisacích. Tak to pokračovalo stále, krok za krokem v domáhání se přirozených práv lidských, ústavou zaručených. Teprve po dlouhých zápasech ve všech oborech lidské činnostiv yvinula se svoboda nynější, jejíž vývin není daleko ještě u konce. Zbývá tu ještě mnoho práce na cestě ku pravé svobodě, než veškeré ty překážky odstraněny budou. A práce ty má konati v první řadě žurnalistika. Její úkolem má býti poukazování na vše, co volnému vývoji národa překáží, co jej na cestě k úplné svobodě zadržuje. Jest však především třeba, aby novinářstvo předcházelo dobrým příkladem ostatní národ ve snášenlivosti. Různé náhledy nechť se vyměňují slušně, neboť urážky a nadávky jsou také prostředkem obmezujícím svobodu. Jen ten je svoboden, kdo si dovede vážiti svobody jiných.

Co soudí rolníci.

Hospodářský časopis Farm & Home, předložil v jednom ze svých minulých čísel svým čtenářům řadu otázek, vztahujících se na Kubu, Filipiny, Hawaisko, atd. a požadující od nich odpovědi, neb projevení náhledu. Asi 20,000 odpovědí došlo na tyto dotazy, z nichž zřejmě vysvítá, že většina lidu této země rozhodně nesouhlasí s politikou rozpínavosti a imperialismu.

Na otázku, zdali ponechána by měla býti Filipinám svoboda a neodvislost, aneb zda-li by měli býti drženy v poddanství Spojených Států, došlo 12,520 odpovědí ve prospěch prvnější a pouze 8416 odpovědí ve prospěch otázky poslednější.

Na podobnou otázku ohledně Kuby došlo 13,199 odpovědí pro neodvislost Kuby a 7362 pro annektování.

Na otázku, zda-li by v Hawaisku, aneb jiných tropických osadách měla dovolena býti práce čínských cooleyů, aneb jiná práce kontraktní, odpovědělo 18,055 ne a pouze 1151 ano.

Velká většina hlasů byla odevzdána též proti tomu, aby zaveden byl svobodný obchod mezi Spojenými Státy, Kubou, Portorikem a Filipinami, jinými slovy, aby zrušeno bylo ochranné clo. Rovněž většinou hlasů bylo rozhodnuto, aby na cukr, tabák, ovoce, zeleniny, atd. z oněch osad platilo se totéž clo, jako ze zemí jiných.

Z toho vysvítá, že rolnictvo americké jest probudilým vůči zájmům svým a postřehuje nejen to, že politika annektační jest úchylkou od dosavadní politiky americké, nýbrž též i to, že by trvalé připojení a přivtělení osad bylo na újmu zájmům hospodářským. Tak ku příkladu kdokoliv o tom přemýšlí, nemůže přehlížeti to, že připojením Porto Rica a Kuby a zrušením cla na cukr, v oněch zemích vyráběných, zasazena byla by smrtelná rána celému cukrovarnickému průmyslu zde, jak třtinovému, tak i řepovému. Podobně jest i s tabákem. Tabák americký sotva by snesl soutěž tabáku ze zemí oněch, když by se sem přivážel bez cla.

Tak jako rolníci mají dobré příčiny, aby neschvalovali politiku annektační, má takových hojnost též i dělnictvo. Průmysl doutníkářský by nepochybně poklesnul zde úplně, kdyby přicházelo sem zboží z toho oboru bez cla z Kuby a Porto Rica, po případě též z Filipin a Hawaiska. Podnikatelé a kapitalisté američtí by se dojista postarali o to, aby výroba toho oboru přenesena byla odtud tam, a dělník zdejší by pak ovšem nemohl soutěžiti s dělníkem tamnějším. Podobné přenesení celé výroby mohli bychom očekávati v každém oboru výroby, ku kteréž suroviny pěstují se na oněch ostrovech, čímž by pouze jen ubýjen byl průmysl domácí.

Oslabené tělo stane se snadno kořistí neuralgických bolestí, však jest posíleno a občerstveno použitím St. Jacob's Oel, kterýž posiluje a bolesti nervů mírní.

Pánům úřadníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu.

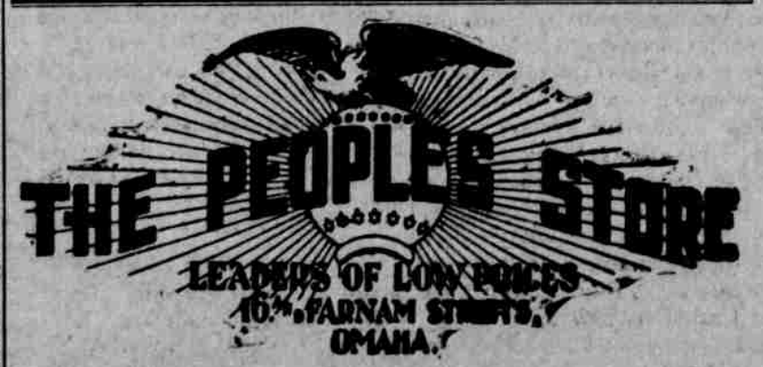

Velkolepá výprodej obuvi tento týden.

Čtenáři Pokroku Západu mají příležitost zabezpečiti si výhodné koupě, které přesvědčí je o tom, že nikdy dosud něco podobného nebylo, nabízeno. Přineste sebou oznámku tuto, abyste obdrželi obuv za cenu, jak níže udáno.

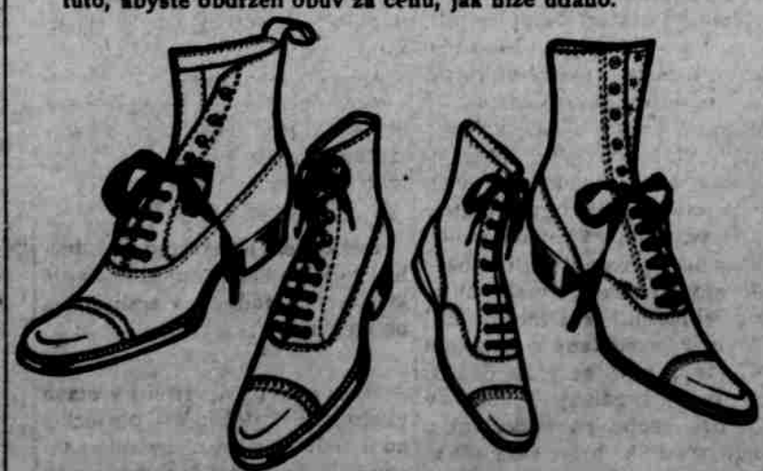

ZDARMA obdržíte lístek, na který můžete si dáti vyvážiti obuv dvacetkrát, když koupíte pár ženských neb mužských střevíců.

Čeká dá na obuv obdrží kupující zdarma.

Střevíce pro hochy a muže.

Mužský 82.00 střevíce, lehké, zhotovené z pěkné kůžinky, pěkně zhotovené, a novou London špičkou, cena..... $1.48

J. Richardson vyhlášené střevíce s jednoduchou neb "Tipped" špičkou, šněrovací neb pérka, každý pár zaručen, mají plnou cenu $2.50 pár — zvláštní výprodejní cena..... $1.59

Mužské špičaté střevíce — oblíbená poslední obuv v dvojitou podešví, silné, lehké a pohodlné, mají cenu $3.00 pár, výprodejní cena..... $1.98

Mužské zvláštní střevíce se všemi moderními špičkami, obyčejného tvaru. Velmi a lic Kůže, pravidelná cena $3 až $4.00, prodej..... $2.48

Pánské zdravé střevíce, [illegible] pohodlné na [illegible] pro..... $1.99

Střevíce pro dámy a dívky.

Abychom výprodej tuto učinili paměti hodnou, dáme do prodeje 400 párů ženských střevíců z nejlepší dongola a vící kůžinky, střevíce, které nikdy nebyly pod $3.00 pár, a některé až $4.00, v tomto prodeji po..... $1.69

Ženské střevíce nejlepší jakosti. Když praví me nejlepší, tedy míníme nejlepší v barvách bokolitkové a černé. Turn a welta, a lehkou i těžkou podešví, právě $4.00 střevíce, prodej..... $1.98

Dětské dobré Dongola šněrovací střevíce, prodej černé, mající ceny 75c pár, výprodejní cena..... 49¢

Pěkné dongola šněrovací střevíce pro dívky— dobré podešve, jsou v ceně $1.25 pár, prodej..... 79¢

Ženské pěkné Spring Heil střevíce—kůžinkové svršky, silná [illegible] podešve, mají plnou cenu $2.25 pár, prodejní cena..... $1.59